

Gemeenschappelijke Regeling	Werksaam Westfriesland
-----------------------------	------------------------

Onderdeel	Jaarrekening 2017
-----------	-------------------

Voorstel zienswijze raad

1. In te stemmen met de jaarrekening 2017 van WerkSaam Westfriesland. Voor de inzichtelijkheid willen we vanaf volgend jaar de volgende informatie in de jaarrekening opgenomen hebben:
 - a. Duidelijk aangeven hoe de opbouw van de loon- en prijsontwikkeling plaatsvindt.
 - b. Een toelichting op investeringen die niet zijn uitgevoerd en of worden doorgeschoven naar het volgende begrotingsjaar.
 - c. De komende jaren expliciet een gespecificeerde verschillenanalyse van het resultaat op te nemen.
2. De gemeente heeft als standpunt om een eventueel positief resultaat terug te laten vloeien naar de deelnemers. Gezien het geringe bedrag gaan we akkoord met het voorstel het resultaat ad € 34.000 toe te voegen aan de algemene reserve.

Samenvatting (behaalde) doelstellingen

- . Zoveel mogelijk inwoners van Westfriesland naar werk begeleiden en aan het werk houden.
- . Uitkeringen verstrekken aan diegenen die dat nodig hebben.
- . Binnen het budget meer uitstroom en minder instroom realiseren.
- . WerkSaam richt zich actief op de preventieve aanpak van uitkeringsfraude. Teveel verstrekte of ten onrechte verstrekte uitkeringen terugvorderen of verhalen.

Re-integratie

- . 662 mensen aan betaald werk geholpen (doel was 640 plaatsingen), waarvan 85 uit het doelgroepenregister. Een plaatsing houdt in een arbeidscontract voor minimaal drie maanden.
- . Doelstelling beschut werk is behaald. 26 personen zijn geplaatst. Dit komt neer op 20,8 fte.
- . 65% van de cliënten heeft een re-integratieplan. De doelstelling was 95%. Om de werk voorraad van de coaches werkbaar te houden zijn er minder re-integratieplannen opgezet.
- . Doelstelling plaatsingen met loonkostensubsidie is ruimschoots behaald, 168. De meeste loonkostensubsidie is ingezet voor kwetsbare jongeren.
- . Het doel om 80 trajecten arbeidsgroei en 50 trajecten arbeidsfit te realiseren is behaald. Respectievelijk 91 en 112.

Inkomen

- . Ten opzichte van 2016 is er sprake van een daling van het uitkeringsbestand van 3%. Op 31 december 2017 heeft WerkSaam 3.233 uitkeringsgerechtigden. 544 van de in totaal 1.364 uitgestroomde cliënten ging aan het werk bij een werkgever.
- . Beperken instroom:
 - Realiseren van een preventiequote van 20% voor uitkeringsgerechtigden vanaf 27 jaar - doelstelling behaald. De preventiequote bedroeg 33%. De preventiequote gaat over dat alleen mensen een bijstandsuitkering krijgen die daar echt recht op hebben. Door middel van het geven van goede voorlichting, controle vooraf en tijdens de aanvraag.
 - Realiseren van een preventiequote van 30% voor uitkeringsgerechtigden jonger dan 27 jaar doelstelling is niet behaald. De preventiequote bedroeg 26,4%. Door het economisch

herstel ging het beter, meer banen voor jongeren. De jongeren die wel kwamen zijn kwetsbaar en hebben geen startkwalificatie en vaak meerdere problemen. Het zoeken naar werk duurt langer. Hierdoor is uitkering noodzakelijk en heeft effect op de preventiequote.

- . Het doel om 10% meer uitkeringsgerechtigden dan in 2016 uit te laten stromen als zelfstandige is behaald. 32 tegen 25 in 2016.
- . WerkSaam heeft in vergelijking met organisaties met een vergelijkbare klasse een succesvol incassobeleid. Respectievelijk 18,2% tegen 14,2%. Dit geldt ook voor het percentage vorderingen waarop wordt afgelost. Respectievelijk 27,9% en 23,9%.
- . Ondanks de daling van het aantal cliënten stegen de uitkeringslasten met 3,4%. De reden hiervan is een hogere instroom en lagere uitstroom in de eerste helft van het jaar. In de 2e helft van het jaar was dit net andersom. Meer cliënten zijn aan het werk gegaan met loonkostensubsidie. Tot slot zorgde de prijsstijging voor hogere uitgaven.

Afbouw Wsw

- . Vanaf 2015 is begonnen met de afbouw van de Wsw doordat er geen instroom meer mogelijk is. Dit houdt in dat het aantal Wsw-ers langzaam afneemt.
- . Het Rijk schat deze afname op ongeveer 3-6% per jaar. In 2017 daalde bij WerkSaam het aantal fte's met ongeveer 4%.

Bedrijfsvoering

- . Het realiseren van een minimale toegevoegde waarde van de commerciële activiteiten van € 6.128.160 is gehaald. De leer-werkbedrijven van WerkSaam hebben opdrachten voor gemeente en bedrijven uitgevoerd en de toegevoegde waarde gerealiseerd.
- . Het doel voor een efficiëntere organisatie is behaald door de processen eenvoudiger te maken. Informatie wordt sneller in het dossier verwerkt. Dit levert tijdswinst op.

Plus, extra en overige taken

- . Aanvullende uitkering levensonderhoud jongeren - Het doel om de juiste aanvulling te verstrekken voor jongeren uit alle gemeente is gelukt.
- . Dit geldt ook voor juiste verstrekking bijzondere bijstand in het kader van Bijstandsbesluit zelfstandigen (Bbz).
- . Debiteurenbeheer bijzondere bijstand - De uitvoering van in- en terugvordering van bijzondere bijstand verloopt conform afspraak.

Samenvatting (behaalde) doelstellingen Medemblik

- Zie onder 'Samenvatting (behaalde) doelstellingen'.

Bevindingen

Voor het eerst sinds het bestaan van WerkSaam daalde het uitkeringsbestand met 3%. Ondanks de voorspelling van het Centraal Planbureau (CPB), dat het uitkeringsbestand met 2 tot 4% zou stijgen. 544 cliënten zijn uitgestroomd naar werk. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde.

Ondanks de economische groei moet nog steeds een groot aantal mensen een beroep doen op bijstand. Het CPB voorspelt nog steeds een groei van het aantal uitkeringsgerechtigden tot 2021.

Net als voorgaande jaren zien we dat de instroom van cliënten voornamelijk wordt veroorzaakt door vergunninghouders en voor mensen van wie de WW-termijn verlopen is.

In 2017 stroomden 1.274 uitkeringsgerechtigden in en bedroeg de uitstroom 1.364. Bij een beginstand van 3.323 uitkeringsgerechtigden houdt dit in dat WerkSaam aan het eind van het jaar 3.233 uitkeringsgerechtigden telt.

Voor Medemblik geldt in 2017 een afname van het aantal uitkeringsgerechtigden van 1. In 2017 is er een instroom geweest van 221 en een uitstroom van 222. De minimale afname van het uitkeringsbestand van Medemblik heeft te maken met de extra plaatsing van 20 vergunninghouders in december.

Re-integratie.

Niet alle middelen voor re-integratie zijn benut. De besteding van deze middelen is taakstellend. Daardoor is WerkSaam voorzichtig geweest met het inzetten van deze middelen. Daarnaast wordt een deel van de re-integratiemiddelen gebruikt voor het tekort op de Wsw. De middelen die niet zijn besteed gaan terug naar de gemeenten.

Inkomen

De rijksbijdrage BUIG is onvoldoende om de uitkeringslasten volledig uit te kunnen dekken. Overigens is dit een landelijk beeld. Het tekort op de BUIG is uiteindelijk lager dan begroot. Doordat de terugontvangsten en lasten positiever uitvallen, hoeven gemeenten minder bij te dragen dan begroot.

Voor Medemblik geldt een klein tekort op het BUIG-budget (zie verder onder financiën).

De lasten van BBZ zijn lager dan begroot. Er is minder beroep gedaan op ondersteuning door zelfstandigen. De terugontvangsten zijn lager dan begroot. Per gemeente kan dit afwijken.

Het verschil tussen de rijksbijdrage Wsw en lasten is negatief. Dit wordt veroorzaakt door verlaging van het subsidiebedrag per fte. Het tekort is opgevangen binnen het participatiebudget. Wel zijn de Wsw lasten iets lager dan begroot.

Door een verdere verlaging van de Wsw subsidie de komende jaren, zal meer druk op het participatiebudget worden gelegd. Hierdoor blijft er onvoldoende financiële ruimte over voor re-integratie activiteiten.

Bedrijfsvoering

Ondanks een zwaarder takenpakket en extra inspanningen is een positief resultaat gerealiseerd. Dit is mede te verklaren door een hogere toegevoegde waarde, lagere opleidingskosten, lagere overige bedrijfslasten en incidentele baten.

Extra, plus en overige taken

De activiteiten worden tegen kostprijs uitgevoerd. Er is geen sprake van een resultaat. De taken voor Medemblik betreffen:

- Aanvullende uitkering jongeren;
- Debiteuren beheer bijzondere bijstand.

Couleur locale

Het budget voor couleur locale van de gemeente Medemblik is ingezet voor drie trajecten: ZoWh@t, extra ondersteuning voor vluchtelingen en taaltoetsen voor het zittend bestand. Het merendeel van het beschikbare budget is besteed voor deze trajecten.

Voor de taaltoetsen bleek na screening van de bestanden dat bij minder personen een taaltoets noodzakelijk was, dan vooraf was ingeschat. De kosten van het afnemen van de taaltoetsen konden ruimschoots gedekt worden uit de couleur locale.

Van het beschikbare budget van € 53.000 is voor ruim € 47.000 besteed aan trajecten.

Financiën

WerkSaam behaalde een positief resultaat van € 34.000.

In de jaarrekening ontbreekt een expliciete gespecificeerde analyse van het resultaat ten opzichte van de begroting. Zo onttrekt WerkSaam minder uit de reserves. Zij licht dit verder niet toe. Het

resultaat is daarmee lager uitgekomen dan wanneer zij deze onttrekking wel had gedaan. Dit betekent ook dat er meer geld in de reserve 'in mindering bijdragen gemeenten' overblijft.

De algemene reserve bedraagt € 2.164.000. Deze mag niet hoger zijn dan 2.5% van de totale begroting. Hiervan kan worden afgeweken als een hoger weerstandsvermogen noodzakelijk is. De begroting voldoet aan de normering Besluit Begroting Verantwoording (BBV).

Niet alle geplande investeringen zijn in 2017 gerealiseerd. € 220.000 aan investering is doorgeschoven naar 2018. Niet toegelicht is waarom deze investeringen niet zijn uitgevoerd en of worden doorgeschoven.

gebundelde uitkering (BUIG)	€ 7.285.000
Uitgaven BUIG	€ 7.506.000
Terugontvangsten/baten	€ 201.000
Netto uitgaven	€ 7.305.000

Voor Medemblik is er een tekort op de uitkeringslast van € 20.000. In tegenstelling tot 2016 is het niet mogelijk een beroep te doen op de zogenaamde vangnetregeling. In onze begroting hielden we rekening met een tekort.

Risico's

Beleidsmatig

Geen.

Financieel

Voor 2017 is afgesproken dat gemeenten 45% van de totale omzet aan gemeentelijke opdrachten realiseren. Deze afspraken zijn vastgelegd in de zogenaamde bonus/malus regeling. Met deze omzet bekostigt WerkSaam een deel van de bedrijfsvoering.

Medemblik moest € 767.000 aan opdrachten te realiseren. Dit was meer dan in 2016. Uiteindelijk is hiervan € 752.000 gerealiseerd. Dit is € 15.000 minder. Hierdoor moeten wij een malus betalen.

In 2017 is de bonus/malus geëvalueerd. Dit heeft geleid tot een nieuwe regeling die in 2018 ingaat. De nieuwe regeling voorziet in een lager omzetbedrag per gemeente. Als gevolg hiervan is 2017 als overgangsjaar gezien, waarin afwijkende afspraken zijn gemaakt over de berekening van de malus. Afgesproken is de malus in het overgangsjaar zou worden gehalveerd, van 50% naar 25%. Een malus is niet nodig wanneer de totale begrote toegevoegde waarde wordt gehaald. Ook was er niet voldoende toegevoegde waarde om op 25% uit te komen. Het percentage is daarom afwijkend vastgesteld. Wij moeten € 3.800 aan malus betalen.

De wijze waarop de loon- en prijscompensatie is berekend, is voor verschillende manieren uitlegbaar. Dit kan op twee manieren. Op basis van de totale lasten of exclusief de toegevoegde waarde. WerkSaam is uitgegaan van het totaal. Dit beïnvloedt de gemeentelijke bijdrage.

Er is een overzicht opgenomen van de risico's waar WerkSaam mee te maken kan krijgen.

Voor wat betreft het weerstandsvermogen en de weerstandsratio kan gezegd worden dat deze ruim voldoende zijn. De weerstandscapaciteit (exclusief het nog te bestemmen resultaat) bedraagt ruim € 2.100.000 miljoen (benodigde capaciteit bedraagt ruim € 1.400.000).

De weerstandsratio komt daarmee op 1,53. Op basis van de gehanteerde waarderingstabel blijkt dit ruim voldoende te zijn.

De solvabiliteitsratio van WerkSaam is voldoende 71% (minimaal moet dit tussen de 50-80% liggen).

WerkSaam is goed in staat om aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Overigens is dit zo'n 20% lager dan in 2016. De reden hiervan is dat met ingang van 2017 de debiteuren worden verantwoord op de balans van WerkSaam.

Kortom. WerkSaam is in staat de financiële risico's op te kunnen vangen zowel op korte als lange termijn.